

"Technologie se rozšiřují, ale propast mezi lépe a hůře informovanými zůstává"

rozhovor s Anthony Giffardom

pýtali sa Monika Metyková a Václav Štětka

Profesor Anthony Giffard pôsobí na katedre komunikácie na University of Washington v Seattle. Špecializuje sa na medzinárodné mediálne systémy, médiá a medzinárodné vzťahy, africké a európske médiá a tiež analýzu obsahu. Jeho knižné publikácie zahŕňujú Las Agencias de Prensa en la Comunicacion Global (Tlačové agentúry a globálna komunikácia) z roku 1995, UNESCO and the Media (UNESCO a médiá) z roku 1989, News from the Third World (Správy z tretieho sveta) z roku 1984. Je členom Správnej rady Inter Press Service a tiež pracuje ako poradca rôznych agentúr OSN a medzinárodných mimovládnych organizácií. Profesor Giffard sa zúčastnil konferencie Forum 2000, ktorá sa konala v Prahe v dňoch 18. – 20. októbra 2002. Na tejto konferencii bol jedným z odborníkov v sekcii venovanej globálnym informačným priepastiam.

Radi by sme sa úvodom krátko vrátili ku konferencii v Prahe a opätovne položili otázku o jave, ktorý poslužil ako názov pre sekciu konferencie Forum 2000. Myslíte si, že existuje globálna informačná priepasť? A ak takáto priepasť existuje, rozširuje sa v poslednej dobe alebo sa naopak zmenšuje napríklad prostredníctvom digitálnych médií?

Nepochybujem o tom, že ešte stále existuje globálna informačná priepasť. A ak definujete informáciu dostatočne obširne tak je zjavné, že hovoríme nielen o médiách, ale tiež o záležitostiach ako napríklad prístup k telefonickému spojeniu a podobne. K dispozícii sú rôzne druhy údajov, podľa ktorých napríklad polovica ľudskej populácie nikdy nepoužila telefón. Podľa mňa došlo k zmene od veľkej diskusie o informačnej priepasti v čase diskusií o novom informačnom poriadku. V tom období sa dôraz kládol na nerovnosť v prúde informácií medzi Severom a Juhom, ktorý zjavne naďalej pretrváva. Nebolo veľa informácií, ktoré by prúdili z Juhu na Juh, čo je tiež pravdivé a dokonca možno pravdivejšie teraz než v minulosti. Domnievam sa, že čo sa zmenilo je, že vo všeobecnosti sú médiá výrazne rozšírenejšie v rozvojových krajinách. Ak sa pozriete na údaje, ktoré v šesťdesiatych rokoch 20. storočia zverejnila OSN, minimálnym cieľom bolo, aby existovalo aspoň 20 novín na sto ľudí alebo 50 rozhlasových prijímačov a podobne. Tieto množstvá boli dosiahnuté a obzvlášť v prípade rozhlasu boli dokonca prekročené. Vo všeobecnosti sa rádio stalo celkom bežným médiom aj v rozvojových krajinách a tento trend momentálne pokračuje, pretože mnohé z týchto krajín prechádzajú na deregulované privatizované systémy z čiste štátom prevádzkovaných systémov. Proporcne k tomu sa televízia rozšírila ešte rýchlejšie. V období, keď sa týmito otázkami zaoberalo UNESCO, mnohé z týchto krajín nemali ani televízne stanice a teraz ich majú. Musíme pripustiť, že ešte stále slúžia hlavne mestskému obyvateľstvu, ale napriek tomu si myslím, že televízia je pravdepodobne najrýchlejšie sa rozširujúcim médiom. To ale neznamená, že sa priepasť zmenšuje, pretože na jednej strane sa v rozvojových krajinách rozširuje prístup k tradičným médiám (rádio, televízia, tlač v obmedzenej miere, pretože sa v skutočnosti neuchytila), na druhej strane v rozvinutých krajinách dochádza k ešte rapidnejším zmenám. Rastie počet staníc, zvyšuje sa podiel ľudí vlastniacich rozhlasové a televízne stanice a zároveň neustále narastá počet ľudí s prístupom k počítačom, k internetu. A to je vskutku nová priepasť, ktorú môžeme nazvať digitálnou. Máme ľudí s prístupom k aktuálnym informačným systémom, k internetu, k webu, ľudská populácia sa ako celok

posunula, ale priepasť medzi dobre informovanými a menej dobre informovanými zostáva značne široká a možno sa dokonca zväčšuje.

Už ste sa vyjadrili k našej nasledujúcej otázke tým, že ste hovorili o koncepte Nového svetového informačného a komunikačného poriadku (New World Information and Communication Order¹). Tento koncept sa kryštalizoval v diskusiách UNESCO v sedemdesiatych rokoch 20. storočia. Myslíte si, že domnienka, ktorá slúžila ako ideológia pre tento koncept, koncept kultúrneho imperializmu, bola prijateľná?

Áno. V dôsledku deregulácie televíznych trhov aj rozhlasu je aj v rozvojových krajinách prístupné narastajúce množstvo kanálov. Tieto krajiny však nemajú dostatočné kapacity na výrobu vlastných programov, ktoré by pokryli aspoň požiadavky nových staníc, tak ich musia dovážať v narastajúcich množstvách. Táto záležitosť sa dotkla nielen rozvojových krajín, ale tiež rozvinutého sveta. Značná časť takejto kritiky pochádzala z európskych krajín, ktoré sa túto situáciu pokúsili riešiť, napríklad prostredníctvom smerníc, akou je samozrejme Televízia bez hraníc (Television Without Frontiers Directive²), podľa ktorej má byť päťdesiat percent programov európskeho pôvodu. Je však pravdou, že americké mediálne spoločnosti sa prostredníctvom globalizácie stali ešte mocnejšími než boli v minulosti.

Táto domnienka sa zakladala na tvrdení, že západné médiá, ktoré pôsobia v rozvojových krajinách a krajinách tretieho sveta, sú nevyvážené. Táto nevyváženosť má byť dôsledkom toho, že slúžia záujmom západných spoločností, ktoré ich založili, alebo sú jednoducho nevyvážené v dôsledku odlišných kultúrnych hodnôt alebo svojej krajiny pôvodu. Takže tieto médiá nemôžu poskytovať tzv. úplné či správne informácie z tretieho sveta. Myslíte si, že je to pravda? Je nutné, aby bol novinár z krajiny o ktorej poskytuje informácie?

Myslím si, že vo všeobecnosti je oprávnená kritika podľa ktorej prinajmenšom v hlavných médiách chýba akási citlivosť voči kultúre, druh kultúrnej znalosti, ktorý by im umožnil interpretovať dianie z perspektívy krajín, o ktorých podávajú správy. Určite to dokážu urobiť z perspektívy Spojených štátov, o čo vlastne podľa nich ide. Ak chcú mať odbyt, ak chcú byť čítaní tak musia poskytnúť tento uhol pohľadu. Takže by som povedal, že je to väčšmi komerčný než ideologický imperatív. Na konferencii odznel odhad podľa ktorého v zahraničí pôsobí asi 400 amerických korešpondentov. Znie to ako dosť vysoké číslo, až kým si neuvedomíte, že z tých 400 je asi stovka v Londýne a Paríži a ďalších päťdesiat v Moskve či niekde inde a celú Afriku pokrýva sedem korešpondentov. Navyše americké mediálne organizácie majú tendenciu veľmi rýchle rotovať svojich ľudí, pretože sa obávajú, že v priebehu dvoch rokov by mohli začať myslieť ako miestni obyvatelia. A práve tomuto sa chcú vyhnúť. Na druhej strane môžete namietat, že spravodajstvo z týchto oblastí potrebuje práve ľudí, ktorí myslia ako miestni obyvatelia. V minulosti Briti chápali túto otázku veľmi

¹ V sedemdesiatych rokoch 20. storočia Hnutie neangažovaných národov iniciovalo na pôde OSN globálnu diskusiu o komunikačnej politike. Hnutie kritizovalo globálnu komunikáciu kvôli nerovnováhe medzi Severom a Juhom a nerovnosťou v informačných prostriedkoch. Vo svojich hlavných bodoch sa kritika týkala západného monopolu nad spravodajskými agentúrami, západnej dominancie nad zábavnými programami v rozvojových krajinách (kritizovaného ako kultúrny imperializmus) a role nadnárodných médií v podkopávaní národnej suverenity. Najdôležitejším dejiskom týchto diskusií, diskusií o novom svetovom informačnom a komunikačnom poriadku, bolo UNESCO. V roku 1976 začala pri UNESCO pôsobiť MacBrideova komisia, ktorá mala za úlohu skúmať globálnu komunikáciu a navrhnúť riešenia. V roku 1980 komisia publikovala svoju správu podporujúcu nový svetový informačný a komunikačný poriadok. Po prijatí správy UNESCO vydalo rezolúciu na podporu výzve k zmierneniu globálnych mediálnych nerovností a k upevneniu úlohy médií v službe národnému rozvoju. Nový svetový informačný a komunikačný poriadok bol tvrdo napadnutý západnými médiami, ktoré mu pripisovali snahu o cenzúru tlače a informovaní nevyváženým spôsobom.

² Smernica 89/552/EEC schválená 30. októbra 1989 a doplnená 30. júla 1997.

odlišným spôsobom takže mnohí korešpondenti, ktorí pracovali pre väčšie noviny, napríklad Times, Telegraph alebo Guardian boli pridelení na jednotlivé kontinenty dlhodobu a títo ľudia sa stali skutočnými odborníkmi. Tento prístup je teda vskutku odlišný. Existujú tiež agentúry podľa ktorých je dôležité mať miestnych korešpondentov, dobrým príkladom by bola agentúra Inter Press Service, ktorá sa spolieha na korešpondentov, ktorí sú rodákmi krajiny, ktorú pokrývajú. Títo ľudia sú znalci, poznajú miestnu kultúru, jazyk takže môžeme očakávať, že budú poskytovať dostatočne objektívne správy o tom, čo sa deje v daných krajinách.

Inter Press Service je pre čitateľov a tiež pre odbornú verejnosť v Českej republike asi nie príliš známym pojmom. Môžete nám Inter Press Service predstaviť podrobnejšie?

G: IPS bola založená v roku 1964 s úmyslom vytvoriť informačný most, ako ho vtedy nazvali, medzi v tej dobe kresťansko-demokratickými stranami v Taliansku a v Latinskej Amerike. Čoskoro sa rozvinula nad tento rámec a vznikla z nej väčšia spravodajská agentúra než iba výmenný kanál pre politické informácie. V začiatkoch fungovala predovšetkým medzi západnou Európou, špecificky Talianskom, a severoamerickými krajinami. Keď sa však v Latinskej Amerike začali odohrávať politické nepokoje a v mnohých krajinách sa presadili diktátorské režimy, v mnohých prípadoch boli korešpondenti IPS, väčšinou ľavičiar, buď vyhnaní do exilu alebo vyhostení, v niektorých prípadoch uväznení. Bolo to v čase, keď sa predovšetkým v UNESCO odohrávala diskusia o novom svetovom informačnom poriadku a ozývali sa hlasy volajúce po silnejšom toku informácií z Juhu na Juh - horizontálne medzi rozvojovými krajinami - a z týchto krajín na Sever. Inými slovami šlo o poskytnutie južnej perspektívy toho, čo sa dialo v týchto krajinách. IPS to pochopila ako možnosť rozšíriť svoj rozsah. Znamenalo to tiež, že ak chceli poskytovať spravodajstvo pre Juh, museli zároveň pokryť určité aktivity na Severe takže bolo dôležité mať korešpondentov vo Washingtone, kde pôsobí Svetová banka a Medzinárodný menový fond a kde Kongres činí rozhodnutia, ktoré majú vplyv na krajiny tretieho sveta. Podobne to platí v prípade Ženevy, Londýna či Paríža. Takže IPS rozšírila svoje aktivity do severných hlavných miest a tiež do Ázie a Afriky. Ale dôraz zostal na snahe poskytovať správy z perspektívy tretieho sveta a na dost obmedzenom rozsahu tém. IPS nie je typická spravodajská agentúra v tom zmysle, že ju nezaujímajú šport, zločiny, prírodné katastrofy, záležitosti, ktoré sú hlavnými pre medzinárodné agentúry. Miesto toho sa sústreďujú na témy, akými sú ľudské práva, životné prostredie, demografické a tiež sociálne záležitosti, v poslednom období tiež otázka digitálnej priepasti, postavenie žien. Vo svojom spravodajstve sa snažia zvýšiť podiel žien a tiež bežných ľudí, snažia sa zahrnúť študentov, odborárov, ľudí z ulice a nielen národných vodcov, prezidenta či premiéra.

Čím sa líši pokrytie IPS od pokrytia hlavných spravodajských agentúr?

Môžeme si vziať ako príklad porovnávaciu analýzu spravodajského pokrytia summitov OSN zo strany IPS a AP alebo Reuters. Výsledky ukázali, že pri každej príležitosti bol v pokrytí IPS výrazne vyšší podiel krajín tretieho sveta. Okrem zemepisu správ sa tiež vykoná analýza aktérov, ktorí sú zahrnutí, to znamená, že sa identifikuje každý aktér vo vzorke a zakóduje sa na základe pohlavia, národnosti, oblasti v ktorej pracuje (vláda, mimovládne organizácie, obyčajní ľudia, odborníci, akademici rôzneho druhu) a tiež množstva iných premenných a v tejto oblasti je tiež výrazný rozdiel medzi IPS a ostatnými agentúrami. IPS kladie proporčne väčší dôraz na mimovládne organizácie, ľudské práva, na vzdelávanie a podobne. Takže to je ďalší rozdiel. O každej spravodajskej agentúre však platí, že vládni činitelia, či už hlavy štátov alebo miestni predstavitelia sú proporčne prezentovaní častejšie než ktokoľvek iný. Platí to aj v prípade IPS, rozdiel však spočíva v tom, že ľudia o ktorých píše IPS nie sú natoľko prezidentom Spojených štátov, ale skôr Pakistanu či iného štátu. Takže v pokrytí nachádzame rozdiel regionálny. IPS sa nezaujíma o každodenné správy, ale skôr o

interpretáciu a o uvedenie diania do súvislostí. Ako príklad poslúži pokrytie útokov z 11. septembra 2002 a následného bombardovania Afganistanu. IPS zverejnila iba jednu čistú správu a to v dobe, keď sa útoky odohrali. V nasledujúcom období IPS neprinášala každodenné správy o škodách, o znovubudovaní, o počte bômb zhodených na Afganistan apod. Pre IPS to nebolo zaujímavé, navyac spravodajské agentúry pokrývajú tieto záležitosti lepšie, sú lepšie vybavené. Napríklad v New York Times v deň po útokoch pracovalo asi 300 spravodajcov a asi 30 fotografov na 90-stránkovom vydaní o útokoch. IPS má vo svojom celkovom pokrytí 89 korešpondentov po celom svete. Takže tu zrejme ide o rozdiel v mierke. Okrem toho tiež platí, že IPS sa zaujíma o pozadie takže po tom, čo prešiel prvotný šok začali sa zaoberať napríklad vplyvom útokov na ľudské práva, na vnímanie moslimského sveta, na obchod, na politické spojenectvá, na ekonomiku. Objavili sa tiež neočakávané aspekty tejto udalosti, napríklad niekoľko správ sa zaoberalo faktom, že Kuba a ďalšie latinskoamerické štáty utrpeli veľkú finančnú stratu, pretože v skutočnosti veľkú časť finančných prostriedkov posielali domov štátni príslušníci pracujúci v Spojených štátoch, Británii alebo Európe, ktorí buď nemohli alebo sa obávali poslať peniaze domov, peniaze boli zablokované rôznymi spôsobmi. Nuž o tom by ste si neprečítali v New York Times alebo v AP.

Nakoľko je IPS úspešná v porovnaní s globálnymi spravodajskými agentúrami?

Musíme vychádzať z toho, že sa jedná o nepatrnú prevádzku. Nevieť presne, aký je rozpočet AP, keď som sa na tento údaj pozeral pred niekoľkými rokmi šlo približne o 400 až 500 miliónov USD na rok a to neberiem do úvahy fakt, že veľký podiel ich materiálov je poskytnutý členmi takže AP ani nerobí všetok zber správ. Jedná sa iba o novinárov AP a o distribučný systém. IPS má v súčasnosti ročný rozpočet medzi 3 a 4 miliónmi USD takže hovoríme o veľmi malom zlomku toho, čo robia ostatné agentúry. Jedným z dôvodov, prečo môže IPS existovať s takým rozpočtom je, že zamestnávajú korešpondentov z tretieho sveta a platia im miestne mzdy. Odhaduje sa, že výdaje na jedného zahraničného amerického korešpondenta v krajine tretieho sveta, včetně výdavkov na mzdu, prevádzku kancelárie, tlmočníka, školských poplatkov v súkromných školách pre deti korešpondenta dosahujú 300 až 400 000 USD ročne. Nuž pri takýchto nákladoch si noviny nemôžu dovoliť mnohých zahraničných korešpondentov. IPS zamestnáva miestnych, majú veľmi skromné ubytovanie, až donedávna mali ústrednú kanceláriu v upravenom trojizbovom dome v Harare v Zimbabwe. Čo sa týka počtu mediálnych klientov, ten je veľmi malý. Jedným z dôvodov je, že prinajmenšom americké médiá nemajú dôveru k médiám, ktoré nie sú prevádzkované a umiestnené v Spojených štátoch. Pracujem pre noviny, ktorých redaktor nepoužije Reuters, pretože sa jedná o britskú agentúru a kvôli tomu jej zrejme nemôžete dôverovať. Takže používame AP alebo spravodajskú službu New York Times. Takmer nikto sa v Spojených štátoch neobracia k IPS s výnimkou afro-amerického publika a niektorých ázijských skupín. V skutočnosti sú však oveľa dôležitejším publikom mimovládne organizácie, ktoré majú aktivity v rozvojových krajinách a chcú vedieť, čo sa tam deje. IPS dostáva veľkú podporu od mimovládnych organizácií a to vo forme predplatného alebo zmlúv, v tejto oblasti je IPS dosť úspešná. IPS tiež dodáva svoje správy rôznym organizáciám v rámci OSN, pretože tieto sa tiež zaoberajú rozvojovými záležitosťami a chcú vedieť, čo sa deje. Ale príjmy z predaja služieb tvoria približne iba tretinu celkových príjmov.

Odkiaľ pochádza zvyšok?

Keď si vezmeme agentúru, akou je napríklad AP, tá má obrovský domáci trh, 1500 denníkov, 10 000 rozhlasových a televíznych staníc, ktoré im zaplatia za služby. IPS nemá domáci trh takže príjmy musia nutne pochádzať z iných zdrojov. Jedným zdrojom príjmov je predaj služieb, druhým sú mimovládne organizácie a darcovia. Mimovládne organizácie môžu zahrňovať napríklad Friedrich Ebert Stiftung alebo dánsku organizáciu pre humanitárnu pomoc DANIDA a darcov, akými sú napríklad Európska únia alebo ministerstvá pre pomoc zahraničiu rôznych krajín, obzvlášť Škandinávie, Nórska a Holandska, a do určitej miery

Nemecka. Takže to je ďalšia tretina príjmov. Posledným, pravdepodobne kontroverzným zdrojom príjmov, sú zmluvní partneri. Vezmite si agentúry OSN, napríklad UNDP, rozvojový program OSN. Táto agentúra sa domnieva, že v treťom svete robia vynikajúce veci, ale nikto o nich nepíše, spravodajské agentúry nemajú záujem o päťročný program na zlepšenie ryžových polí či zlepšenie vzdelanostnej úrovne. Musí sa ale nájsť spôsob, akým darcom doložiť svoju činnosť. O dobrých veciach, ktoré robia, sa darcovia a verejnosť dočítajú nielen vo výročných správach, ale tiež v novinách; a takýmto spôsobom je možné získať výraznejšiu podporu pre takéto aktivity. Takže IPS uzavrie zmluvu s FAO, Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo, s UNDP, s UNIFEM, ženskou organizáciou OSN apod. o poskytnutí určitého počtu správ o rozvojových programoch OSN. Alebo v prípade FAO o výžive či poľnohospodárskych programoch.

Jedná sa o spravodajstvo či o PR³?

IPS tvrdí, že by tento druh správ beztak pokryli, pretože sa jedná o oblasti na ktoré sa IPS sústreďuje. Rozdiel je v tom, že takto na tento druh spravodajstva majú peniaze. Takže je to stále pomerne v súlade s ich princípmi, navyše nedostávajú príkazy od darcovskej organizácie o tom, ktorý projekt majú pokryť, ani im nemusia reportáže ukázať pred publikovaním. Na konci roka si darca pozrie svoju zložku, alebo sa k reportážam dostane ako k dennej službe. Je nepríjemné za takýchto okolností udržať financovanie.

Zmienili sme sa o rôznych spravodajských zdrojoch. Jeden z argumentov, ktorý sa v tejto súvislosti vyskytuje hovorí o tom, že v dôsledku veľkého nárastu PR a tzv. spin doctoringu⁴ vysychajú spravodajské zdroje. Vnímate to aj vo vzťahu k IPS, alebo sa jedná o značne odlišnú situáciu kvôli kontextu v ktorom IPS pracuje?

Nedokážem si spomenúť na prípad v ktorom by sa vyskytol spin doctoring, na druhej strane IPS má vlastný pohľad a má určitú vlastnú ideológiu. Je oddaná tretiemu svetu, je oddaná určitým druhom sociálnych otázok, je oddaná globalizácii, ale s ľudskou tvárou, je oddaná udržateľnému rozvoju a aj to povedie. Nestane sa, že by spravodajca AP povedal, že je za udržateľný rozvoj a že o tom napíše reportáž. Nuž IPS tak činí. To však neznamená, že spravodajca AP nie je zaujatý, znamená to len, že sa k zaujatosti nepriznáva. IPS sa líši v tom, že ju priznáva. Ľudia, ktorí pracujú pre IPS za nesmierne nízke mzdy a za ťažkých pracovných podmienok, sú oddaní, veria v to, čo robia. Pre nich to nie je len práca, je to poslanie.

V súvislosti so spravodajskými agentúrami sa často odvoláva na profesionalitu, ktorá je základným kameňom pre ľudí pracujúcich v médiách a ktorá môže ochrániť kvalitu práce pred rôznymi tlakmi, či už politickými alebo komerčnými. Je tomu naozaj tak? Má IPS svoj profesionálny kodex?

Nie, ten sa chápe ako samozrejmosť. Pokiaľ viem, tak neexistuje nič písomného. Existujú smernice, napríklad o spôsobe zachádzania so ženskými otázkami, aké slová je vhodné používať, s kým urobiť rozhovor, aké sú výrazné témy. Jedná sa o viac než o úpravu štýlu, je to vlastne akčný plán, ktorý pomáha určiť obsah služby. Vráťme sa však na chvíľku k otázke profesionality. Obvykle sa definuje ako presnosť, objektivita, nech znamená čokoľvek, vyváženosť a celý rad iných kladných charakteristík. V spravodajstve máte mať od všetkého odstup, to je aspoň jedna z definícií profesionality. A myslím, že v IPS má byť spravodajstvo

³ Skratka pre „public relations.“ Slovenským ekvivalentom sú vzťahy s verejnosťou (poznámka prekladateľky).

⁴ „Spin“ znamená vymýšľať si či rozvíriať. „Spin doctoring“ odkazuje na manažment informácií nevyváženým spôsobom, so snahou pozitívne prezentovať jednu zo zúčastnených strán. V oblasti politických vzťahov s verejnosťou sa nástup „spin doctoringu“ datuje do éry prezidenta USA Ronalda Reagana (poznámka prekladateľky).

presné, myslím však, že ich bude menej zaujímať vyváženosť. Ak si budú mysliet, že sa deje niečo nekalého, neposkytnú "zlým" rovnaký priestor ako "dobrým." Nuž s tým môžete nesúhlasiť. Alebo ak majú správu a chcú, aby sa k nej niekto vyjadril, nepôjdu automaticky za mužom, v skutočnosti majú princíp podľa ktorého sa snažia nájsť ženu ako spravodajský zdroj. Podiel žien v spravodajstve IPS je omnoho vyšší než v AP alebo Reuters. Čo sa týka nestrannosti, s tou je to podobné. Majú určité presvedčenie. Netvrdím, že to nutne sfarbuje ich spravodajstvo, ale má vplyv na to, s akými ľuďmi hovoria, aké otázky kladú, aké témy pokrývajú. Ale je to pravdepodobne rovnaké v prípade každej spravodajskej agentúry, záleží len na tom, či sa to prizná alebo nie. Dá sa povedať, že IPS má transparentnú agendu.

Na záver by sme sa radi vrátili k projektu Nového svetového informačného a komunikačného poriadku. Ste autorom knihy UNESCO and the Media (UNESCO a médiá) takže ste v tejto otázke pravdepodobne veľmi dobre informovaný. Je tento projekt pochovaný?

Keď v roku 1985 z UNESCO odišli Spojené štáty a Veľká Británia, vzali so sebou 30 percent rozpočtu tejto organizácie. Malo to veľmi vážne dôsledky pre činnosť UNESCO, jedným z nich bolo rozhodnutie vymenovať nového generálneho riaditeľa, ktorým sa stal Španiel Federico Mayor. Keď si Mayor uvedomil smer, ktorým viali politické vetry, okamžite radikálne zmenil postoj UNESCO v otázke nového informačného poriadku a začal zdôrazňovať dôležitosť slobodnej tlače a slobodného toku informácií. Inými slovami UNESCO sa úplne zmenilo a od tej doby tak zostalo. Prezident Bush prednedávnom vyhlásil, že sa Spojené štáty vrátia do UNESCO. Ja tomu budem veriť, až keď sa tak stane. Je v poriadku, že Bush učiní takéto vyhlásenie, ale Kongres k tomu musí odsúhlasiť financovanie a k tomu podľa mňa nedôjde. Ale kde sa tento projekt znovu objavuje v inom šate, je práve digitálna priepasť. Nedeje sa tak vo forme politickej otázky, kultúrny imperializmus momentálne nehrá rolu, jedná sa skôr o skutočnú priepasť, o priepasť, ktorá sa nachádza nielen medzi rozvinutým svetom a rozvojovým, ale tiež vo vnútri rozvinutého sveta a vo vnútri krajín tretieho sveta. Myslím, že sa jedná o menej spolitizovanú formu. Ja som v správnej rade IPS dostal za úlohu vymyslieť spôsob pokrytia týchto digitálnych otázok pred Svetovým summitom o informačných spoločnostiach, ktorý sa bude konať na budúci rok v Ženeve a bude mať pokračovanie nasledujúci rok. Jedná sa o ďalší z už spomínaných summitov a otázka digitálnej priepasti sa určite vyskytne.